Županijsko izvješće: Istarska županija

Godina provedbe: 2021

Broj održanih sastanaka: 1
Broj usvojenih programa: 0

Provedeni programi

1. NZZJZIŽ - Služba za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje - „Prevencija i izvanbolničko liječenje ovisnosti + Medijska kampanja Bježi –Via“
2. Centar za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč – „vanbolničko liječenje ovisnosti o alkoholu i drogama“
3. Udruga za prevenciju, rehabilitaciju i resocijalizaciju liječenih ovisnika o drogama - UZPIRO - CRO PULA – „istrajno na putu povrata zajednici“
4. Udruga Institut Pula- „ U.P.E.Z.-usluga, prevencija, edukacija i zaštita“
5. Društvo naša djeca Pazin – „rano pijenje mladih i njegova prevencija“
6. Klub liječenih alkoholičara Pula – „liječenje, rehabilitacija i resocijalizacija liječenih alkoholičara i članova njihovih obitelji“
7. Klub liječenih alkoholičara Pazin – „liječenje i rehabilitacija alkoholičara i članova obitelji“

Provedene ostale aktivnosti

Temeljni zadatak Povjerenstva je praćenje ponude droga i stanja drugih vrsta ovisnosti na području Županije te upozoravanje nadležnih službi u slučaju pogoršanja stanja ili pojave dostupnosti novih droga i njihovog konzumiranja, odnosno pokretanje lokalnih programa suzbijanja.
Tijekom rasprave o stanju konzumacije psihoaktivnih supstanci, istaknut je i problem ranog pijenja kod mladih. Trendovi rizičnih ponašanja kod mladih prate se kroz rezultate različitih istraživanja i statistička izvješća brojnih institucija. Međutim, podaci iz istraživanja se često temelje na iskazima samih ispitanika, a podaci iz izvješća govore o onim osobama koje su već ušle u kazneni sustav ili sustav liječenja od ovisnosti. Povjerenstvo je zatražilo podatke o broju mladih koji se zbog intoksikacije alkoholom javio u Zavod za hitnu medicinu ili OHBP OB Pula tijekom 2021. godine. Dobiveni podaci govore da je 49 maloljetnika i 40 mladih osoba od 19 do 25 godina starosti obrađeno zbog intoksikacije alkoholom tijekom 2021. godine.
Također je upućen dopis Državnom inspektoratu koji je nadležan za otkrivanje i sankcioniranje prodajnih mjesta koji prodaju alkohol maloljetnicima. Dopisom se pokušalo istaknut veličinu problema, važnost provođenja i poštivanja zakonskih okvira te pozvati na bolju suradnju i još veći angažman u otkrivanju i sankcioniranju onih prodajnih mjesta gdje se alkoholna pića prodaju maloljetnim osobama.

Usvojeni dokumenti

Izvješće o radu za 2020. godinu

Problemi u radu

Povjerenstvo nije imalo značajnijih problema u radu, u planu je bilo održati još jednu sjednicu, međutim to nije realizirano zbog opterećenosti većim obimom posla pojedinih članova uslijed pandemije

Oblici suradnje i slično

Funkcija Povjerenstva je koordinacija i razvijanje međusektorske suradnje državnih institucija s institucijama na regionalnom i lokalnom nivou te poticanje i koordinacija horizontalne povezanosti - županijskih i lokalnih institucija i udruga. Smatramo da tu ulogu Povjerenstvo uspješno izvršava.

Ciljevi županijske politike prema Akcijskom planu

Ciljevi Akcijskog plana usklađeni su s ciljevima i smjernicama Plana za zdravlje građana i socijalno blagostanje Istarske županije te usmjereni ka strateškim ciljevima: smanjivanju dostupnosti svih sredstava kemijske ovisnosti, te smanjivanje broja novih ovisnika o bilo kojoj vrsti droga i drugih vrsta ovisnosti.

Utrošena financijska sredstva za područje suzbijanja ovisnosti (zlouporabe droga)
Iz proračuna županije: 230.100,00
Iz proračuna gradova:
Sveukupno:

Popis ustanova i organizacija koje djeluju u području suzbijanja zlouporabe droga na području županije
Socijalne ustanove: Centri za socijalnu skrb na području Istarske županije, Centar za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč
Zdravstvene ustanove: NZZJZIŽ - Služba za prevenciju ovisnosti i mentalno zdravlje, Istarski domovi zdravlja
Nevladine organizacije: Udruga za prevenciju, rehabilitaciju i resocijalizaciju liječenih ovisnika o drogama - UZPIRO - CRO PULA;
Udruga Institut Pula;
Društvo naša djeca Pazin;
Klub liječenih alkoholičara Pula;
Klub liječenih alkoholičara Pazin

Podatci o broju liječenih ovisnika od strane službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (SZPO)
Sveukupan broj ovisnika o drogama: 674
Broj opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 590
Broj novopridošlih opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 16
Broj konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 83
Broj novopridošlih konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 35

Stopa liječenih ovisnika na području županije: Stopa liječenih ovisnika se izračunava u HZJZ, još uvijek nemamo taj podatak za 2021. godinu

Izvješće o suradnji Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s nadležnim ustanovama (CZSS, DO, županijski uredi, NVO i druge relevantne ustanove) na području županije
Tijekom 2021. godine, u suradnji s Centrom za socijalnu skrb, posredovali smo za 73 osobe, kako bi te osobe ostvarile prava s područja socijalne skrbi. Od ovog broja, iz područja obiteljske i socijalne zaštite posredovali smo za 22 osoba, za 18 osoba posredovali smo u ostvarivanju prava na jednokratnu novčanu pomoć, za 6 osoba surađivali smo s voditeljima mjera stručne pomoći, te smo za 27 roditelja posredovali zbog ostvarivanja prava i mjera iz područja roditeljske skrbi.
Za 15 osoba posredovali smo prema liječnicima obiteljske medicine.
U suradnji s Crvenim križem, posredovali smo za 6 osoba, kako bi te osobe ostvarile pomoć u hrani i odjeći.
U navedenom razdoblju, 33 osobe ostvarile su zdravstveno osiguranje kroz naše posredovanje, za 11 osoba posredovali smo ostvarivanju prava na zdravstveno osiguranje po drugoj osnovi i dopunsko zdravstveno osiguranje.
Tijekom 2021. godine uputili smo 15 osobe u Zavod za zapošljavanje radi uključivanja u neku od mjera aktivne politike zapošljavanja. Također, jednu osobu smo motivirali za uključivanje u Projekt resocijalizacije putem doškolovanja, a za jednu osobu posredovali smo zbog pomoći u ostvarivanju prava za nezaposlene osobe.
U ovom periodu pratili smo 17 osoba koje su izašle iz zatvora i 12 osoba koje su izašle iz komune, a 15 se osoba priprema za komunu. U suradnji s Uredom za probaciju, pratili smo 13 osoba.
U našoj ustanovi 12 osoba izvršava mjeru obaveznog liječenja od ovisnosti. U proteklom razdoblju radili smo sa 8 beskućnika.
S udrugom UZPIRO posredovali smo za 3 osobe, a s udrugom Institut za 4 osobe. Također, djelatnica Službe sudjelovala je i na koordinacijskom sastanku na temu Projekta resocijalizacije u Zavodu za zapošljavanje.

U svrhu podrške resocijalizaciji i rehabilitaciji liječenih ovisnika, kao i pomoći u održavanju apstinencije, te jačanju suradnje s udrugom UZPIRO – CRO, organizirali smo grupno savjetovanje za liječene ovisnike koji se bave različitim aktivnostima u udruzi UZPIRO CRO. Ukupno 5 osoba bilo je uključeno u ovaj oblik rada. Održano je ukupno 3 susreta. Podrška u održavanju apstinencije od uzimanja droga i alkohola obuhvaća i podršku i pomoć u razvoju socijalnih vještina kako bi što bolje funkcionirali u obiteljskom i socijalnom okruženju, a sve to je temelj u procesima rehabilitacije i resocijalizacije liječenih ovisnika. Istovremeno, provodili su se i specifični oblici pomoći koji su ovisili o individualnim potrebama obuhvaćenih korisnika.
Korisnike se upućivalo i u tretman u Službu mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti i na praćenje apstinencije redovitim testiranjem urina.
Ovim grupnim savjetovanjima potiče se suradnja između Službe i udruge UZPIRO CRO koja je osobito značajna u procesu resocijalizacije liječenih ovisnika

Trend zlouporabe droga i vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na razini županije, ocjena trenda zlouporabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu

U 2021. godini broj korisnika Službe koji su se javili zbog zlouporabe droga veći je za 3% nego lani. Broj opijatskih ovisnika veći je za 1,5% nego lani. Iako je broj uglavnom stabilan u posljednjih 6 godina, vidljiv je blagi trend opadanja jer imamo sve manje novoevidentiranih heroinskih ovisnika. Ovisnička populacija stari i ranije umire. Relativna stabilnost broja opijatskih ovisnika u tretmanu je pozitivni pokazatelj, jer nam govori da osobe ostaju u tretmanu što smanjuje mogućnost recidiva. Broj korisnika koji su došli u Službu zbog zlouporabe marihuane manji je za 13 %. Zbog konzumacije amfetamina se tijekom 2021. godine javilo 28 osoba, a u 2020. godini 18 osoba. Zbog konzumacije kokaina u 2021. godini javilo se 11 osoba, što je nešto više nego u 2020. godini (8 osoba). Možemo zaključiti se u 2021. godini radilo s nešto manje konzumenata marihuane, ali i da je došlo do porasta broja konzumenata koji su se javili zbog amfetamina i kokaina.
Broj ukupno novoevidentiranih korisnika koji su se javili zbog zlouporabe droga veći je nego lani za 38%. Na veći broj novoevidentiranih korisnika moglo je utjecati loše mentalno zdravlje populacije i pojačano konzumiranje opojnih sredstava tijekom pandemije. Broj novoevidentiranih heroinskih ovisnika gotovo je jednak kao i lani (14 osoba naspram 13 osobe lani). Unatoč malim varijacijama, u proteklih deset godina vidljiv je trend opadanja novoevidentiranih heroinskih ovisnika.
Broj novoevidentiranih osoba koje su se javile zbog konzumacije marihuane nešto je veći nego lani (16 naspram 13 lani). Relativno mali broj broja osoba koje su se u Službu javile zbog konzumacije marihuane mogli bi objasniti liberalnim stavom u društvu o ovoj drogi. Broj osoba koje su se javile zbog konzumacije amfetamina i ecstasyja veći je u odnosu na prethodnu godinu (13 naspram 7 osoba). Broj osoba koje su se javile zbog konzumacije kokaina veći je u odnosu na prethodnu godinu (6 naspram 2 osobe lani).

Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na području županije

U sklopu preventivnih programa Službe provedene su samo one aktivnosti koje su u skladu s epidemiološkim mjerama. Tijekom 2021. godine, uz financijsku podršku Grada Pule, provodio se je Projekt «Zajedno za zdravo odrastanje – interaktivna predavanja za roditelje i tribine za učenike srednjih škola» koji se sastojao od predavanja za roditelje na temu „Obitelj i prevencija ovisnosti“ i tribina za učenike 2. razreda na temu ovisnosti. Svrha online tribina bila je educirati sudionike o utjecaju droga na ljudski mozak i ponašanje, koji su rizici za psihofizičko zdravlje čovjeka te kako izgleda razvoj i liječenje bolesti ovisnosti. Pored toga, cilj je bio otvoreno diskutirati o problematici ovisnosti, ponuditi djeci i mladima znanstveno utemeljene činjenice koje su često skrivene iza uobičajenih mitova koji se mogu naći u medijima. Ukupno je sudjelovalo 7 škola i 202 učenika s područja Grada Pule.
Svrha predavanja za roditelje bila je educirati ih o novim drogama koje se mogu naći na tržištu, često se i legalno mogu kupiti u tzv. smart shopovima i preko interneta, a rizici koje te tvari nose nisu još u potpunosti jasni. Drugi dio predavanja tiče se obiteljskih odnosa i odgojnih obrazaca koji znatno mogu doprinijeti rizičnom ponašanju djeteta, prepoznavanja ranih znakova uzimanja droga i konkretnih savjeta što učiniti ukoliko roditelji saznaju da njihovo dijete eksperimentira s drogama.
Organizacijski nije bilo moguće uključiti i roditelje obzirom da epidemiološke mjere nisu dopuštale održavanje

predavanja u školi.
U lipnju 2021. godine održana je tribina u organizaciji Savjeta mladih grada Rovinja u suradnji s Odjelom za prevenciju MUP-a. Na tribini je sudjelovalo 15 osoba.
U rujnu, na tribini za mlade „Poetika Xanaxa“ u organizaciji Saveza udruga Rojca sudjelovalo je 17 osoba.
Nadalje, u prosincu tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti, održane a je i online tribina za učenike drugih razreda srednjih škola u Istarskoj županiji na temu ovisnosti. Na tim je predavanjima sudjelovalo 131 učenik.
Ukupno je na tribinama i predavanjima sudjelovalo 365 osoba.

U sklopu projekta «Snažna zajednica, snažni pojedinac » pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravstva, proveden je niz aktivnosti.

U sklopu ovog projekta, provođena je i aktivnost kontaktiranja i anketiranja ovisnika koji su registrirani, a nisu se javljali u Službu više od 2 godine kako bi doznali podatke o tome je li netko u recidivu ili apstinira, konzumira li neku drugu drogu ili alkohol, s kime živi, je li zaposlen, ima li neku vrstu materijalnih problema, je li u braku i ima li djece te kako se osjeća. Osobe kod kojih se prepoznala potreba za nekom od usluga koje pružamo pozvani su u Službu i ponuđena im je pomoć u smislu ponovnog uključivanja u programe supstitucijske terapije, individualnog, partnerskog i obiteljskog savjetovanja i psihoterapije, programe resocijalizacije ovisno o potrebama. Ukoliko su te osobe roditelji i iznose probleme vezane uz svoju djecu ponuđeno im je uključivanje u Savjetovalište za mentalno zdravlje. Ovom aktivnošću obuhvaćeno je 17 osoba.

U sklopu navedenog projekta provođene su i aktivnosti savjetovališta za trudnice-ovisnice i roditelje ovisnike. Kroz rad savjetovališta bavili smo se temama psihofizičkog razvoja djeteta, fazama trudnoće i važnosti zdravog načina života. Također, jedan od važnih ciljeva jest uključiti i motivirati partnera i/ili druge članove obitelji za sudjelovanje i pomoć mladoj mami, odnosno potaknut ih na preuzimanje odgovornosti, kako bi omogućili normalan život novom članu obitelji. U savjetovalištu su pružane sve potrebne informacije o tome što trudnica može očekivati dolaskom u rodilište. Naglašavala se važnost iskrenosti u vezi terapije koju dobiva majka, zbog posebne skrbi za dijete ili eventualnog operativnog zahvata. Važna tema bila je i priprema majke na mogući apstinencijski sindrom kod novorođenčeta, potrebu za pojačanom skrbi i duže liječenje u bolnici. U sklopu rada savjetovališta, tiskali smo 200 edukativnih brošura s naslovom „Trudnoća i pušenje“ koje su dostupne svim našim pacijentima. U savjetovalište se tijekom trajanja projekta javila 1 trudnica ovisnica. U vezi savjeta zbog planiranja trudnoće umjetnom oplodnjom javile su se 2 osobe. Pored toga, javljalo se 9 ovisnica koje imaju malu djecu te 3 ovisnice i 1 ovisnika koji također imaju malu djecu po preporuci CZSS. U Savjetovalište su se javio i 1 otac ovisnik čija je supruga trudna i 15 ovisnika očeva male djece. Ukupno se u savjetovalište javilo 32 osobe.

Sveukupno utrošena sredstva za provedbu istraživanja iz proračuna županije: 0,00
Broj kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 74
Broj prekršajnih prijava vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 420
Broj zapljena: 559

Vrste zaplijenjenih droga
Heroin -5044,12 grama
Hašiš - 64,41 grama
Marihuana -8176,63 grama
Kokain - 37,35 grama
Amfetamin -2822,89 grama
Cannabis biljka -120 komada
Ecstasy - 462 komada i 71,78 grama
LSD -14 komada
Lijekovi s liste -106 komada